

Praha dne 28. února 2023
Č. j.: MZP/2023/710/559
Vyřizuje: Mgr. Šamšulová
Tel.: 267 122 664
E-mail: Martina.Samsulova@mzp.cz

Vážený pan
Ing. Bohumil Šmucr MPA
ředitel Odboru strukturálních fondů
Ministerstvo průmyslu a obchodu
Na Františku 32
110 15 Praha 1

„Revize č. 1 Operačního programu Technologie a aplikace pro konkurenceschopnost (2021 – 2027)“ – vyjádření Ministerstva životního prostředí z hlediska nutnosti provedení zjišťovacího řízení

Vážený pane řediteli,

na základě Vašeho dopisu ze dne 2. února 2023 s č. j.: MPO 16058/23/61100 s žádostí o vyjádření, zda je nutné v souvislosti s 1. revizí Operačního programu Technologie a aplikace pro konkurenceschopnost (2021 – 2027) (dále také „OP TAK“) provést zjišťovací řízení dle zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí), ve znění pozdějších předpisů (dále také „zákon o posuzování vlivů na životní prostředí“), resp. ve smyslu směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/42/ES ze dne 27. června 2001, o posuzování vlivů některých plánů a programů na životní prostředí (dále jen „směrnice SEA“), Vám sdělujeme následující.

Z informací, které jsou podkladem pro níže uvedené vyjádření, vyplývá, že dne 22. listopadu 2022 schválil Monitorovací výbor OP TAK návrh následujících změn:

1. Zrušení Priority 6 *Rozvoj udržitelné mobility a realokace finančních prostředků ve prospěch specifických cílů* (dále také „SC“) 1.1 *Rozvoj a posilování výzkumných a inovačních kapacit a zavádění pokročilých technologií*, SC 2.1 *Posilování udržitelného růstu a konkurenceschopnosti malých a středních podniků a vytváření pracovních míst v malých a středních podnicích, mimo jiné prostřednictvím produktivních investic* a SC 4.2 *Podpora energie z obnovitelných zdrojů v souladu se směrnicí (EU) 2018/2001, včetně kritérií udržitelnosti stanovených v uvedené směrnici OP TAK.*

Předložená revize je reakcí na významné změny geopolitické, energetické a zároveň i socioekonomické situace a má značný pozitivní dopad na plnění klimatických cílů za ČR. Zrušením Priority 6 dojde ke zrušení jejího jediného specifického cíle SC 6.1 *Podpora udržitelné multimodální městské mobility v rámci přechodu na uhlíkově neutrální*

hospodářství, a tím se uvolní finanční prostředky ve prospěch těchto cílů politiky, resp. specifických cílů:

1.1 Přesun prostředků ve výši 35 688 392 EUR do Cíle politiky 1 *Inteligentnější Evropa*.

Tyto prostředky budou rozděleny na dvě částky a přiděleny ve výši 11 688 392 EUR do SC 1.1 a ve výši 24 000 000 EUR do SC 2.1. Bude tak zintenzivněna podpora vývoje a výzkumu perspektivních technologií a likvidity malých a středních podniků.

1.2 Přesun prostředků ve výši 35 688 393 EUR v rámci Cíle politiky 2 *Zelenější Evropa*.

Touto částkou bude obohacen SC 4.2 s úmyslem zdůraznit zaměření podpory na výrobu energie z obnovitelných zdrojů a ještě více zintenzivnit investice s pozitivním dopadem na energetické a klimatické cíle. Využitím části uvolněné alokace ve prospěch obnovitelných zdrojů energie navíc došlo k vykompenzování plánovaného snížení odhadovaných emisí skleníkových plynů v rámci SC 6.1. Avizované snížení emisí skleníkových plynů za celý OP TAK tedy zůstává na obdobné úrovni jako v platné verzi OP TAK (schválené Evropskou Komisí dne 28. června 2022).

Ačkoli má změna č. 1 dopad do struktury OP TAK a zároveň dochází k mírnému navýšení hodnot některých indikátorů (v případě SC 4.2 např. RCO22 *Zvýšení kapacity pro výrobu energie z obnovitelných zdrojů*, RCO01 *Podpořené podniky*, RCO02 *Podpořené podniky granty*, RCR31 *Celkové množství energie vyrobené z obnovitelných zdrojů* apod.), nelze důvodně vyvozovat, že by v praxi vyvolala navýšení počtu skutečně nově realizovaných záměrů vyjmenovaných v přílohách I a II směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/92/EU, o posuzování vlivů některých veřejných a soukromých záměrů na životní prostředí (dále jen „směrnice EIA“). Dle vyjádření Řídicího orgánu OP TAK totiž změnu cílových hodnot indikátorů konkrétně i v rámci SC 4.2 ovlivňuje několik různých faktorů, a to i nezávisle na samotné realokaci finančních prostředků.

Model se stále vyvíjí a hodnoty indikátorů jsou konstruovány na základě současné praxe a zkušeností s plněním původně nastavených cílových hodnot v rámci OP TAK předcházejícímu „Operačnímu programu Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost“ a na počty podpořených a zázavazkovaných projektů. Zároveň je reflektována aktuální socioekonomická situace, kdy se zvyšuje mj. průměrná finanční náročnost podporovaných projektů, vyvíjí se dostupnost technologií a v poslední době i rozsah projektů ve vztahu k cenám energií. Vyvolané analogické změny cílových hodnot indikátorů v rámci této revize tak nelze považovat vzhledem k nejistotám jejich dlouhodobého odhadu za příliš významné. Hodnoty

indikátorů ovlivňuje i změna poměru mezi méně rozvinutými a přechodovými regiony s odlišnou mírou podpory podle nové regionální mapy podpory. Posuzují se tak mj. jednotlivé podíly míry veřejné podpory pro různé velikostní kategorie podniků a další parametry s vazbou vždy na daný SC, a to vše v kombinaci s jednotkovými náklady intervencí. Ve výsledku to tedy znamená, že navýšení hodnoty některých indikátorů může být způsobeno i rozsáhlejšími projekty nebo využitím dostupných efektivnějších technologií.

2. Úprava příjemců podpory v rámci SC 2.1.

Jedná se o rozšíření okruhu příjemců podpory o organizační složky státu a státní příspěvkové organizace. Tato úprava umožní větší flexibilitu při výběru konkrétního subjektu.

3. Úprava kategorie intervencí v rámci SC 1.1 a SC 4.1 *Podpora energetické účinnosti a snižování emisí skleníkových plynů.*

Tato změna koreluje se změnou č. 1 popsanou výše, přičemž byl navýšen celkový poměr na klima v SC 1.1, a to především v aktivitách podpory inovací a zejména pak v průmyslovém výzkumu, které se budou soustředit na výzkumné a inovační procesy, přenos technologií a spolupráci mezi podniky, výzkumnými středisky a univerzitami se zaměřením na nízkouhlíkové hospodářství, odolnost vůči změně klimatu a přizpůsobování se změně klimatu. V SC 4.1 došlo ke zrušení kódu, který se týká systémů vytápění na bázi plynu. Hodnoty indikátorů touto revizí nejsou ovlivněny.

4. Upřesnění intervencí a očekávaných výsledků podpory v rámci SC 3.1 *Zlepšování digitálního propojení.*

Na základě zkušeností s výzvou v rámci Národního plánu obnovy dochází k upřesnění předmětu podpory a v této souvislosti i očekávaných výsledků, avšak bez dopadu na hodnoty indikátorů.

5. Vyřazení části aktivit zaměřujících se na přenosové sítě a úprava milníku a cílové hodnoty indikátoru RCO23 v rámci SC 4.3 *Rozvoj energetických systémů, sítí a skladování vně transevropské energetické sítě TEN-E.*

Provozovatel přenosové soustavy (ČEPS) z důvodu zvýšené administrativní zátěže přehodnotil svůj zájem o čerpání finančních prostředků z OP TAK a bude realizovat své projekty ve vlastní režii. Vzhledem k tomu, že se jedná o jediný subjekt, který může provozovat přenosovou soustavu, došlo k vyškrtnutí aktivit zaměřených na podporu přenosových sítí. Cíle stanovené v OP TAK budou kompenzovány v rámci podpory distribučních soustav.

Dále dochází k úpravě, resp. snížení milníku a cílové hodnoty indikátoru RCO23 *Digitální systémy pro správu inteligentních energetických systémů*, a to z podnětu zástupců Evropské Komise, kdy indikátor RCO23 by měl měřit pouze hlavní komponenty inteligentní sítě.

S touto změnou souvisí i úprava *Seznamu plánovaných operací strategického významu* v podobě vyškrtnutí projektů ČEPS, které nahradil projekt na vybudování komplexního vodíkového technologického centra. Seznam plánovaných operací neposkytuje žádné bližší informace o tomto projektu, není tedy možné učinit si představu o tom, co bude obnášet.

6. Úprava formy financování v rámci SC 5.1 Podpora přístupu k vodě a udržitelného hospodaření s vodou.

V rámci tohoto specifického cíle zaměřujícího se na průmyslové hospodaření s vodou nebudou v návaznosti na závěry „Předběžného posouzení finančních nástrojů v OP TAK“ realizovány jako forma podpory finančního nástroje. Podpora bude poskytována pouze formou dotace. Tato změna nemá vliv na cíle ani věcné indikátory OP TAK.

Je na místě dodat, že všechna opatření a aktivity související s upravovanými cílovými indikátory jsou již v OP TAK obsaženy a byly podrobeny strategickému posouzení vlivů na životní prostředí. Z popisu předložených změn OP TAK je zřejmé, že samy o sobě nestanovují rámec pro schvalování záměrů či jiných činností uvedených v přílohách směrnice EIA co do lokalizace, povahy, velikosti, provozních podmínek či požadavků na zdroje. Nelze ani předpokládat významné ovlivnění jiných koncepcí. Lze usuzovat, že v porovnání s platným OP TAK se nebudou měnit např. ani předpokládané posouzené vlivy na životní prostředí, veřejné zdraví či udržitelný rozvoj dotčeného území. Vzhledem k velmi omezeným informacím, které jsou na úrovni OP TAK k dispozici, bude třeba případnou realizaci podporovaných opatření a aktivit posoudit na nižší úrovni plánování.

Závěrem lze konstatovat, že tedy nedochází ke změně programového dokumentu jako celku, navrhovaná změna nemá dopad na věcný obsah a zároveň se nemění ani výchozí předpoklady, na kterých bylo založeno původní vyhodnocení OP TAK z hlediska vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví, přičemž stále platí požadavky stanoviska Ministerstva životního prostředí vydaného dne 30. září 2021 pod č. j.: MZP/2021/710/4850 v rámci procesu posuzování vlivů OP TAK na životní prostředí.

Na základě výše uvedeného Vám sdělujeme, že předložená revize č. 1 Operačního programu Technologie a aplikace pro konkurenceschopnost (2021 – 2027) svým obsahovým zaměřením nenaplnuje dikci § 10a zákona o posuzování vlivů na životní

prostředí ani článek 3 směrnice SEA, a proto není nutné provést zjišťovací řízení v rámci procesu strategického posuzování vlivů na životní prostředí.

S pozdravem

Mgr. Evžen Doležal

ředitel odboru posuzování vlivů
na životní prostředí a integrované
prevence

v z. Ing. Petr Slezák

zástupce ředitele odboru posuzování
vlivů na životní prostředí a integrované
prevence

podepsáno elektronicky